

UITWAAITOCHT OP EEN VERLATEN WAD

Maartse bui

Het winterseizoen duurde net iets te lang en Peter van der Wal had het druk-druk-druk. Hoog tijd om er even tussenuit te gaan. Het Wad op. Uitwaaien en bijtanken.

FOTO EN TEKST PETER VAN DER WAL

Je bent gek! hoor ik mensen om mij heen roepen. 'Je sterft van de kou!' Zo gek is die gedachte nog niet, want al is het half maart, elke ochtend trap ik nog een gat in het ijs van de vijver om mijn goudvissen weer van een beetje lucht te kunnen voorzien.

Ik moet eruit! Ik heb mij maanden het schompes gewerkt, struikel inmiddels over mijn eigen woorden en begin in mijn eigen hoge bloeddruk te geloven. Tijd voor een *control-alt-delete*. Even een harde *reset*. Al enige dagen is het mijn geliefde duidelijk, praten helpt niet meer. Gewoon laten gaan. Het is een Maartse bui. Zo onvoorbereid als het maar kan ga ik zeilen en ik prop de – toch riante – laadruimte van mijn auto weer veel te vol. Waar laat een mens in hemelsnaam zoveel rotzooi op een Kolibri 560? Ach, het is tot nu toe altijd gelukt.

Nachtelijke tocht, schitterende ervaring

Nog nooit zo snel stond de hele sante-kraam op de steiger van de haven. Inclusief een hoeveelheid petroleum waarmee je je in een olie-crisis aardig kunt redden. Ik overweeg een nachtelijke tocht op deze windstille, vrieskoude nacht naar Terschelling. Het tij ligt lastig overdag, het alternatief is Texel, maar dat is minder knus. Dus voor Terschelling heb ik wel wat over.

Die nachtelijke tochten zijn schitterende ervaringen. Al kijkend naar de kaart determineer je de oplichtende tonnen op hun lichtkenmerken. Overdag zie je soms amper een ton, 's nachts lijkt het wel kermis en zijn de geulen te volgen door de zich onderscheidende tonnen. Een prachtig gezicht! Het spreekt voor zich dat ik dergelijke toeren alleen uithaal bij licht weer. Met windkracht 5 of meer laat ik dit wel uit mijn hoofd.

Kachel aansluiten De belangrijkste factor bij dit weekendtochtje is warmte. De kachel moet het wel doen. Een doembeeld van verstijving door koude en daardoor niet meer adequaat kunnen handelen, ervaar ik als rampzalig. Als ik alles heb ingeruimd volgt de laatste klus. Even de kachel aansluiten.

Met verkleumde handen zijn simpele klusjes ineens een kwelling, maar na een tijdje zanken hangt alles weer op zijn plek. Een voorgevoel wordt snel werkelijkheid. De kachel doet het niet... Er valt iets zwaars over mij heen. Mijn enthousiasme dat ik bij mijn vertrek nog voelde, is in één klap weg. Ik onderzoek alle mogelijkheden en inventariseer wat ik morgen nog in Workum kan doen om met lapwerk toch mijn warmtebron in werking te kunnen stellen. Er blijkt namelijk ook een vitaal onder-

Alleen in de sluis Alle inspanning heeft haar tol geëist. Ik voel mij te vermoeid om nog te vertrekken en overnacht in de haven. In mijn zo gehate nauwe hondenkooi val ik in slaap, in de warme luchtstroom van mijn trouwe kachel.

Er staat totaal geen wind als ik 's ochtends om negen uur wakker schrik. Elf uur in Kornwerd is ideaal als ik met het tij mee wil liften. Niemand ruikt mij, dus zonder douchen en tandenpoetsen trek ik mijn pak aan, sjoer de motor aan en verlaat en doodstille haven. Het beetje wind dat er is, is pal noord. Richting Kornwerd wordt het motoren. Even denk ik gezelschap te krijgen in de sluis. Toch niet alleen in sluis en een kansje even die woorden te wisselen die benadrukken dat wij zo (bijzonder) gek bezig zijn. Het jacht wendt evenwel de sterven en blijkt het IJsselmeer te verkiezen. Zo lig ik alleen in de kolk. Het valt mij nu pas op, hoe leuk het is om, met het stijgende water, langzamerhand boven de rand te kunnen kijken. Ben ik eerst verborgen voor ieders oog, even later ben ik in de gelegenheid de sluiswachter een stille groet te brengen, door de

Het totale alleen zijn. Ik voel het. Gelukzaligheid

hand omhoog te steken. Achter het donkere glas gaat een witte mouw-met-hand met een krachtig gebaar omhoog. Als ik de brug achter mij laat, bedank ik de man met witte mouw voor het doorlaten. Hij wenst mij een goede reis.

Snelheid zonder geluid Vanwege het tij wordt Texel toch mijn doel. Alles is bezeild, dus ik kan vlak langs de tonnen varen om mij te vergewissen van mijn positie. Wel wat anders dan in november, toen ik aan de wind zeilend mijn slagen zo moest maken, dat ik geen ton van dichtbij te zien kreeg. Ik ontbeerde mijn – ontvreemde – GPS en kwam er pas uren later achter dat ik een volledig verkeerde koers voorlag. Een toonbeeld van falend zeemanschap!

Het Wad is ongelooflijk stil. Van kilometers afstand hoor ik – zelfs voor mij – onbekende vogels, zo ver verwijderd dat ik ze niet te zien krijg. Het briesje duwt mij voort met een knoop of twee, geholpen door de ebstroom, die daar ook zo iets bovenop legt. Snelheid zonder geluid. Schitterend.

Urenlang sta ik in het luik te kijken, het stuurwerk overlatend aan de techniek, mijzelf concentrerend om bij elke koers door een optimale zeilvoering snelheid te blijven maken. Van de wind moet ik het tenslotte niet hebben.

Die leegte...

Het totale alleen zijn.

Wie weet wat dat voor een mens betekent?

Ik voel het, tot in mijn botten. Gelukzaligheid.

Overmatige helling De beloofde wind komt in de loop van de middag. Na zoveel geno-

ten te hebben van het leeg-zijn is een stevige wind een welkome vriend om het zeilgevoel nog even boven te halen. De genua erbij is eigenlijk te veel, maar met deze zeilvoering is de boot zo mooi in balans dat ik het maar laat. De overmatige helling geeft dat heerlijke gevoel dat de boot weer echt loopt, omdat alles binnen weer eigenhandig en luidruchtig zijn eigen plek zoekt. Ik haal zelfs even de computer erbij, want de net bezeilde koers loopt tussen twee platen. Als ik daar tussendoor kan prikken, is dat mooi meegenomen. Al is het een opgave een computermuis te bedienen op zo'n stampende boot, het lukt mij telkens weer om het gewenste beeld op te roepen. Ik neem met genoegen waar, dat ik keurig tussen platen door doorprik om in de onstuimige diepte van Texelstroom te belanden. Het vistuigje gaat overboord in de hoop een geflipte geep of een verdwaalde makreel te vangen, hetgeen natuurlijk niet gebeurt. Ik wil onder zeil de haven binnen, maar moet jammer genoeg de motor starten om de passantenhaven te bereiken. Daar aangekomen stort ik in een grote leegte. Ik ben de enige...

Gouden havenmeester Ik kijk even onder het kapje van de 'stroompaal' of er prik op staat. Nee hoor. Alles is dood. Een opschrift op de deur van het havenkantoor nodigt uit tot gratis liggen, omdat alles tot 1 april is gesloten. Dat wordt dus hurken op de emmer. En nog meer stinken als ik thuis kom.

Als ik mijn zeilpak uit sta te trekken, verschijnt er een man-met-hond in de verte op de steiger. Hij roept mij iets toe.

Als ik de man benader blijkt het de havenmeester te zijn, gebeld door de uitbater van het nabijgelegen restaurant, die waarnam dat er iemand 'elektriciteit nodig heeft'. De nog jonge havenmeester opent alle deuren en overhandigt mij een 'sep-key', waarmee ik met zijn afwezigheid toch van alle gemakken gebruik kan maken. Ondertussen babbelen wij over onze bootjes. Ondanks zijn nog jonge leeftijd heeft hij al de oceaan mogen proeven en weet dus kennelijk waar het om gaat. "Wil je morgen niet douchen," vraagt hij? "Dan zet ik even de boiler aan..." Eerlijk gezegd vind ik het nog prettiger om morgen niet 'op de emmer' te moeten, maar een warme douche is na twee dagen ook een verademing. Heb ik mij vorig jaar nog zo verzet tegen de grootschaligheid en het pompeuze van het nieuwe Oudeschild, nu ben ik totaal ontdaan door de persoonlijke benadering van deze gouden havenmeester. Geheel voldaan slenter ik langs een verlaten, rustende vissersvloot naar het dorp om mijn gemiste visje te scoren. Het wordt een pondje gerookte poot. Een van de weinige visjes die je nog met een gerust hart kan kopen, omdat zij een vrij leven in de zee hebben gehad en niet gekweekt zijn. Als ik terugwandeling langs het havengebouw, dertelt er een stoomwolkje uit een pijp. Mijn douchewater komt op temperatuur.

Op de boot aangekomen zet ik een fles wijn in de warme luchtstroom van de kachel om hem op kamertemperatuur te laten komen. Ik demonteer de visjes zorgvuldig en laat ze zwemmen in de wijn. Ik geniet intens in mijn eigen kleine drijvende woning. Mijn plek, mijn *Lauwtje*.

Dit was één dag.

En ik heb er nog een... Z

deel van de brandstofvoorziening te ontbreken. Ligt waarschijnlijk nog thuis op de werkbank.

Met de warmte van een pruilend campinggasvlammetje en een niet aflatende vechtlust werp ik mij om elf uur 's avonds op de kachel. Na wat prutsen doet het ding wat ik in beginsel van hem verwacht. Na nog wat knoeien met een stukje krimpkou om het vergeten onderdeel te compenseren, monteert ik de kachel op zijn plek. Om ruimte te maken voor deze handeling haal ik de bakskist bijna helemaal leeg en... ontwaar het ontbrekende onderdeel. Ik grijns triomfantelijk: nu is een geslaagde operatie vrijwel zeker. Na een kwartiertje kleumen voelt mijn hand, de roestvrijstalen uitlaatslang omvattend, een toenemende warmte. Hoe kan ik een ander duidelijk maken hoe dit voelt...